

nationale ombudsman

Rapport

Een onderzoek naar een klacht over het binnentreden van een woning.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de politie-eenheid Amsterdam gegrond.

Aanleiding

De politie kreeg een melding over een sterke wietlucht bij portiekwoningen. Toen de politie ter plaatse kwam, rook zij inderdaad een wietlucht. De politie belde bij meerdere huisdeuren in het portiek aan. Op enig moment wilde de politie verzoekers woning betreden om te kijken of daar een hennepplantage was. De ter plekke aanwezige politieambtenaren vroegen een machtiging tot binnentreden aan hulpofficier van justitie S. Nadat S. die machtiging had afgegeven, trad de politie verzoekers woning binnen. Hierbij verbrak de politie het slot van de deur. Verzoeker was op dat moment niet thuis. De politie trof geen hennep in zijn woning aan. Toen verzoeker thuis kwam, zag hij een sticker op zijn voordeur. Hierop stond dat de deur was geforceerd in het kader van een strafrechtelijk onderzoek en verzoeker zich kon melden op het politiebureau. Verzoeker ging diezelfde dag naar het politiebureau en haalde daar de sleutel van zijn woning op. Op het politiebureau sprak verzoeker met hulpofficier van justitie S. over het binnentreden van zijn woning.

Klachtbehandeling politie

Verzoeker klaagde bij de politie over het binnentreden van zijn woning. Ook klaagde hij over de gebrekkige nazorg van de politie na het binnentreden. De politie verklaarde verzoekers klacht over het binnentreden gegrond. Tijdens deze klachtbehandeling bleek dat een buurman aan de politie had verteld dat de hennepgeur mogelijk uit zijn woning kwam. De buurman had namelijk twee zakken met hennepafval op zijn balkon staan. De buurman deed deze mededeling nadat S. de machtiging tot binnentreden had afgegeven. De politie liep met de buurman mee en zag de zakken met hennepafval op het balkon staan. Hierna trad de politie alsnog verzoekers woning binnen. De politiechef oordeelde dat er op dat moment echter geen reden (meer) was om verzoekers woning binnen te treden. De belangrijkste reden voor dit binnentreden was de sterke hennepgeur en na de vondst bij de buurman was het zeer aannemelijk dat de hennepgeur niet bij verzoekers woning vandaan kwam.

De politie verklaarde verzoekers klacht over de nazorg na het binnentreden ongegrond. Volgens de politie had hulpofficier van justitie S. verzoeker op het politiebureau de informatie gegeven die hij op dat moment voorhanden had. Na de klachtbehandeling heeft de politie verzoeker aangeboden om in gesprek te gaan over de klacht die gegrond was verklaard (binnentreden). Verzoeker heeft aangegeven hier geen gebruik van te willen maken. Verzoeker stelt dat hij alles wat de politie te melden heeft graag op schrift ontvangt.

Na de klachtbehandeling door de politie benaderde verzoeker de Nationale ombudsman, omdat hij het niet eens was met de ongegrondverklaring van zijn klacht over de gebrekkige nazorg. Verzoeker vond dat de politie hem onjuiste/onvolledige informatie had gegeven. De Nationale ombudsman stelde een onderzoek in en formuleerde de klacht als volgt.

Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop hij door de politie is behandeld nadat de politie zijn woning was binnengetreden en er in zijn woning geen hennep was aangetroffen.

Standpunt verzoeker

Nadat verzoeker de sticker op zijn voordeur zag, ging hij naar het politiebureau. Volgens verzoeker kreeg hij daar de sleutel en werd hem een prettige dag toegewenst. Verzoeker vroeg om uitleg over het binnentreden. Na enig aandringen lukte het verzoeker om de verantwoordelijke hulpofficier van justitie, de heer S., te spreken. S. vertelde verzoeker waarom in zijn woning was binnengetreden. Na het gesprek met S. dacht verzoeker dat hij goed geïnformeerd was en ging hij naar huis. Toen hij later zijn burens sprak, begreep verzoeker dat het anders was gegaan dan S. hem had verteld. Verzoeker hoorde van burens dat een buurman aan de politie had verteld dat de

hennepgeur waarschijnlijk werd veroorzaakt door hennepafval van die buurman. Nadat verzoeker dit had gehoord, is hij nog een keer naar het politiebureau gegaan. Verzoeker vertelde S. wat hij van zijn burens had gehoord. Volgens verzoeker was S. nu, anders dan de eerste keer, niet behulpzaam en vriendelijk. S. zei: "Ik hoef dit niet te doen hoor. Ik heb al gezegd dat er niks aan de hand is". Ook zei S. dat hij verzoeker alles al had verteld.

Volgens verzoeker heeft S. hem tijdens het eerste gesprek op het politiebureau onvolledige/onjuiste informatie gegeven. S. heeft verzoeker niet verteld dat een buurman tegen de politie had gezegd dat de geur bij hem vandaan kwam. Verzoeker stelt dat S. alleen maar vertelde waarom tot binnentreden was overgegaan. Ook heeft S. verzoeker foto's laten zien van de buitenkant van zijn woning. Daarmee was voor verzoeker duidelijk dat er al een (voor)onderzoek was gedaan.

Verzoeker vindt dat er door de politie geen enkele nazorg is verleend nadat zijn woning was binnengetrepen. Er is geen wijkagent langs geweest en niemand van de politie heeft contact opgenomen met de burens. De burens weten dat de politie een inval in verzoekers woning heeft gedaan. Zij hebben de kapotte voordeur kunnen zien. Hetzelfde geldt voor de sticker over een strafrechtelijk onderzoek op zijn voordeur. Volgens verzoeker denkt de hele buurt dat hij crimineel is. De politie stelt wel dat zij zich realiseert dat het binnentreden in een woning impact heeft op de burger, maar zo gedraagt zij zich niet tegenover verzoeker. Verzoeker stelt dat S. hem heeft gezegd dat er strafrechtelijk niets aan de hand is, dat hij zich geen zorgen hoeft te maken en dat de schade aan het slot wordt vervangen. Verzoeker is van mening dat deze opmerkingen van S. laten zien dat hij geen idee heeft van de impact die het politieoptreden op hem als onschuldige burger heeft gehad.

Volgens verzoeker stelt de politie dat hij schadevergoeding kan vragen. Daar moet hij dus zelf achteraan. De politie komt niet met een eigen voorstel. Ook komt de politie nergens met excuses. Volgens verzoeker toont de politie geen enkel initiatief. Verzoeker wil erkenning, hij wil gehoord worden en hij wil serieus genomen worden. Verzoeker wil schriftelijke excuses van de politie. Hij wil alles van de politie op schrift, omdat het vertrouwen weg is.

Informatie betrokken politieambtenaar S.

S. heeft de machtiging tot binnentreden opgemaakt. Hij is zelf niet ter plaatse geweest. Volgens S. heeft het overleg over de machtiging alleen telefonisch plaatsgevonden. Een collega heeft de machtiging ter plaatse gebracht. Nadat verzoekers deur was afgesloten, is een bericht met informatie achtergelaten voor verzoeker. Hierin staat dat het slot is verbroken in verband met een strafrechtelijk onderzoek. In dit bericht was ook een verzoek opgenomen om zich te melden op het politiebureau. Toen verzoeker op het politiebureau verscheen, heeft S. hem voorzien van de informatie die hij op dat moment had. S. is van mening dat dit gesprek respectvol is verlopen. S. maakte wel uit verzoekers houding op dat hij niet helemaal tevreden was. S. stelt dat het mogelijk is dat hij – voordat hij met verzoeker in gesprek ging – wat zaken had uitgedraaid en meegenomen. Volgens S. zaten hier geen foto's bij. S. kan zich niet herinneren dat verzoeker na het eerste gesprek nogmaals op het politiebureau is geweest en hij met verzoeker een tweede gesprek zou hebben gehad.

S. stelt dat in het algemeen na binnentreden nazorg wordt verleend door de wijkagent. Als S. het nodig acht dan wijst hij de wijkagent op zaken die zich hebben afgespeeld in zijn wijk. Voor zover nodig, spreekt de wijkagent vervolgens met de betrokken burger en met andere wijkbewoners. S. heeft aangegeven dat hij nooit van de wijkagent heeft gehoord dat er onrust in verzoekers buurt is geweest na het binnentreden. S. stelt dat hij waarschijnlijk nadat verzoeker had geklaagd, bij de wijkagent heeft gevraagd of hij onrust had gemerkt na het binnentreden. De wijkagent heeft S. laten weten dat hij daar niets van heeft gemerkt.

Standpunt politiechef

Naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft de politiechef het volgende laten weten. Er geldt binnen deze eenheid een instructie/protocol tot het verlenen van nazorg na binnentreden in een woning. Hierbij

verwijst de politiechef naar een formulier "informatie na openen/afsluiten woning". Dit is een formulier dat politieambtenaren kunnen invullen na het binnentreden van een woning en dat zij kunnen achterlaten voor de bewoner. Op het formulier kan de reden van binnentreden worden ingevuld. Ook verwijst de politiechef naar de website: www.zaakwaarnemingpolitie.nl.

De politiechef stelt dat goede nazorg van wezenlijk belang is als er na het binnentreden van een woning geen hennep wordt aangetroffen. Deze nazorg kan vooral worden gevonden in de (wijze van) informatieverstrekking nadat het binnentreden heeft plaatsgevonden. De politiechef vindt dat er in verzoekers geval geen sprake is geweest van een gebrek aan nazorg. Betrokken politieambtenaar S. heeft een uitgebreid gesprek met verzoeker gevoerd. Ook heeft S. verzoeker de informatie gegeven die hij op dat moment tot zijn beschikking had. Volgens de politiechef blijkt uit de stukken dat verzoeker tevreden was over dit gesprek. Pas nadat verzoeker had gehoord dat er bij een buurman hennepresten waren gevonden en de politie toch zijn woning was binnengetrepen, was verzoeker ontevreden. S. had verzoeker hierover echter niet kunnen informeren, omdat hij dat op dat moment ook niet wist. Volgens de politiechef is dit een omissie geweest, maar neemt dit niet weg dat het nagesprek met verzoeker goed is verlopen. S. heeft meerdere malen verklaard dat hij geen foto's aan verzoeker heeft getoond. De verklaringen van S. zijn consistent en komen de politiechef aannemelijk voor. Hij heeft dan ook geen reden om aan die verklaringen te twijfelen. De politiechef heeft ook geen reden om aan te nemen dat verzoeker hierover niet de waarheid spreekt. Volgens de politiechef lijkt sprake te zijn van een misverstand.

Informatie politiesysteem

Naar aanleiding van vragen van de ombudsman heeft de politie laten weten dat in haar systeem geen verslag van binnentreden te vinden is. Ook is in het politiesysteem niets vastgelegd over het gesprek/de gesprekken tussen verzoeker en S. op het politiebureau. Verder heeft de politie aan de Nationale ombudsman laten weten dat in verzoekers dossier geen foto's van zijn woning zijn opgenomen.

Uit het onderzoek van de ombudsman is niet naar voren gekomen dat de politie enige actie heeft ondernomen om verzoekers burens te laten weten dat er bij verzoeker niets aan de hand was.

Beoordeling

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

De Nationale ombudsman heeft herhaaldelijk aandacht gevraagd voor informatieverstrekking en nazorg na het binnentreden van een woning. In een eerder rapport¹ heeft de ombudsman geoordeeld dat de impact van het binnentreden zoveel mogelijk moet worden beperkt. Binnentreden is immers een aantasting van het huisrecht. Wanneer wordt binnengetrepen kan de impact ervan beperkt worden door goede nazorg. Nazorg houdt in dat de politie voldoende uitleg, informatie en aandacht aan de bewoner geeft na het binnentreden. Tijdens een ander onderzoek² naar het binnentreden van woningen heeft de Nationale ombudsman benadrukt dat goede nazorg van wezenlijk belang is, juist wanneer de politie niets heeft aangetroffen dat duidt op een hennepkwekerij. In die gevallen mag van de politie worden verwacht dat zij de burger actief informeert over het binnentreden. Hoe ver de nazorg dient te gaan, hangt af van de specifieke omstandigheden van het geval. Hierbij kunnen bijvoorbeeld de woonsituatie en de eventuele betrokkenheid van burens een rol spelen.

Ten aanzien van de informatieverstrekking van S. aan verzoeker overweegt de Nationale ombudsman als volgt. Op basis van het onderzoek kan de ombudsman niet vaststellen dat S. verzoeker bewust onjuist of onvolledig heeft

¹ Zie rapport 2019/016, te raadplegen via www.nationaleombudsman.nl.

² Zie brief van de ombudsman 2014.03430, te raadplegen via www.nationaleombudsman.nl.

geïnformeerd. De ombudsman acht het aannemelijk dat tussen verzoeker en S. een tweede gesprek op het politiebureau heeft plaatsgevonden. Het komt de ombudsman logisch voor dat verzoeker opnieuw naar het politiebureau is gegaan nadat hij nieuwe informatie van zijn burens had gekregen. Deze nieuwe informatie was dat een buurman aan de politie had verteld dat de wietlucht bij hem vandaan kwam. Nu S. zich dit tweede gesprek niet kan herinneren en over dit gesprek niets is vastgelegd in het politiesysteem, kan de ombudsman niet vaststellen hoe dit gesprek exact is verlopen. De ombudsman kan hier dan ook geen oordeel over geven.

Los van de informatieverstrekking door S. op het politiebureau, komt de ombudsman tot het oordeel dat de nazorg die de politie aan verzoeker heeft geboden onvoldoende is geweest. Naar aanleiding van de melding stelt de politie bij meerdere huisdeuren te hebben aangebeld. Ook heeft de politie met (een) bewoner(s) gesproken. Verzoeker woont in een portiekwoning waardoor voor burens snel zichtbaar is dat de politie aanwezig is en zij een woning binnentreedt. Gelet op deze omstandigheden had de politie kunnen verwachten dat het binnentreden invloed zou hebben op het beeld dat de bewoners van verzoeker hebben. Verzoeker kan dit effect niet ongedaan maken op dezelfde manier als de politie dat kan. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat van de politie mocht worden verwacht dat zij verzoekers burens had laten weten dat er bij verzoeker niets aan de hand was. Het is aan de politie om te bepalen welke actie passend en praktisch haalbaar is. Door verzoekers burens deze informatie niet te geven, heeft de politie het vereiste van goede informatieverstrekking geschonden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Verder is uit het onderzoek van de ombudsman gebleken dat in verzoekers geval geen verslag van binnentreden is opgemaakt. Dit verslag is namelijk niet terug te vinden in het politiesysteem. Op grond van de wet moet de politie na het binnentreden een verslag van binnentreden opmaken.³ Hiervan moet ook een afschrift aan de bewoner worden uitgereikt. Dat dit in verzoekers geval niet is gebeurd, acht de ombudsman niet behoorlijk.

Het is de Nationale ombudsman opgevallen dat de politie de klacht over het binnentreden gegrond heeft verklaard, maar de politie hierbij geen excuses aan verzoeker heeft aangeboden. Dit was naar het oordeel van de ombudsman wel passend geweest. De politie heeft verzoeker uitgenodigd om in gesprek te gaan over het binnentreden. Wellicht was de politie van plan om tijdens dit gesprek excuses aan te bieden. Nu verzoeker niet met de politie in gesprek wil maar hij schriftelijk excuses wil, ziet de ombudsman aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

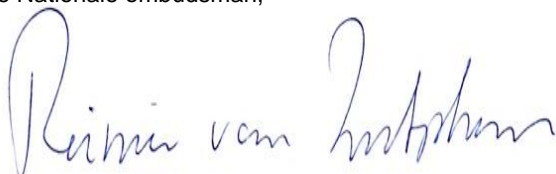
Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politie-eenheid Amsterdam is gegrond, wegens schending van het vereiste van goede informatieverstrekking.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt de politiechef van de eenheid Amsterdam aan om schriftelijk excuses aan te bieden voor het geven van onvoldoende nazorg.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

³ Artikel 10 en 11 Algemene wet op het binnentreden, zie Achtergrond.

Achtergrond

Algemene wet op het binnentreden

Artikel 10

- 1 Degene die zonder toestemming van de bewoner in een woning is binnengetreden, maakt op zijn ambtseed of -belofte een schriftelijk verslag op omtrent het binnentreden.
- 2 In het verslag vermeldt hij:
 - a. zijn naam of nummer en hoedanigheid;
 - b. de dagtekening van de machtiging en de naam en hoedanigheid van degene die de machtiging tot binnentreden heeft gegeven;
 - c. de wettelijke bepalingen waarop het binnentreden berust en het doel waartoe is binnengetreden;
 - d. de plaats van de woning en de naam van de bewoner;
 - e. de wijze van binnentreden en het tijdstip waarop in de woning is binnengetreden en waarop deze is verlaten;
 - f. hetgeen in de woning is verricht of overigens is voorgevallen, het aantal en de hoedanigheid van degenen die hem hebben vergezeld, de namen van de personen aan wie in de woning hun vrijheid is benomen en de voorwerpen die in de woning in beslag zijn genomen;
 - g. voor zover van toepassing: de redenen waarom en de wijze waarop het bepaalde in artikel 1, tweede lid, dan wel artikel 2, derde lid, toepassing heeft gevonden.

Artikel 11

- 2 Een afschrift van het verslag wordt uiterlijk op de vierde dag na die waarop in de woning is binnengetreden, aan de bewoner uitgereikt of toegezonden. Indien het doel waartoe wordt binnengetreden daartoe noodzaakt, kan de uitreiking of de toezending aan de bewoner worden uitgesteld. Uitreiking of toezending geschiedt in dat geval, zodra het belang van dit doel dit toelaat. Indien het niet mogelijk is dit afschrift uit te reiken of toe te zenden, houdt degene aan wie overeenkomstig het eerste lid het verslag is toegezonden dan wel degene die zijn bevoegdheid zonder machtiging binnen te treden heeft uitgeoefend, het afschrift gedurende zes maanden voor de bewoner beschikbaar.